

Stichting Fundatie van de Vrijvrouwe van Renswoude

Meerjarenbeleidsplan 2018-2021

1 Doel

De Stichting komt voort uit het testament uit 1749 van Maria Duyst van Voorhout, Vrijvrouwe van Renswoude (1662-1754). In haar testament heeft zij een derde deel van haar vermogen nagelaten aan het Stads Kinderhuis te Utrecht. Dit vermogen is in 1756 ondergebracht in een aparte instelling: de Fundatie van de Vrijvrouwe van Renswoude.

De Fundatie heeft in haar in 2019 opnieuw vast te stellen statuten haar doel als volgt geformuleerd:

1. Met inachtneming van de bewoordingen van het testament van Vrouwe Maria Duyst van Voorhout, Douairière van de Heer Frederik Adriaen Baron van Reede, Vrijheer van Renswoude en Emmikhuijzen, enzovoort, overleden te Utrecht op zesentwintig april zeventienhonderd vierenvijftig, luidende “nomineere, en institueere ik tot mijn enige, en universeele Erfgenamen het Stads Kinderhuis der Stad Utrecht; item het Weeshuis der Stad Delft; ende het Weeshuis van 's-Gravenhage, yder voor een derde portie, met expresse begeerte, dat het inkomen van de goederen, die ik aan dezelve respectievelijk zal komen natelaaten moeten worden geëmploijeerd om ieder in den haaren, na dat het voorschreeve inkommen zal toedragen, om enige van de verstandigste, schranderste, en bekwaamste jongens, niet jonger als vijftien jaaren, maar wel daar boven, in derzelve huizen aftezonderen en aantezetten; hetzij in de Mathesis, teekenen, of schilderkonst, Beeldhouwen, of Beeldsnijden, oeffeningen in zwaare dijkagien tot behouding van ons land tegen zwaare overstromingen van 't water; of dergelijke libre konsten”, terwijl de bedoelde jongens volgens het Reglement van zeventien april zeventienhonderd zesenvijftig tevens kunnen worden aangezet in andere dan de genoemde vakken, stelt de Fundatie zich ten doel in beginsel jeugdige personen, die om enigerlei reden in de onmogelijkheid verkeren de opleidingen of studies, die zij wenschen te volgen of reeds volgen, zelf geheel of gedeeltelijk te bekostigen, zodanig geldelijk te ondersteunen dat zij hun opleidingen of studies kunnen aanvangen casu quo vervolgen.
2. Aangezien in het Stads Kinderhuis niet voldoende ruimte was om de jongens af te zonderen hebben de toenmalige Regenten op basis van het in lid 1 genoemde Reglement besloten tot oprichting van een apart gebouw. De Fundatie stelt zich mede ten doel de instandhouding en bescherming van dit gebouw en zijn inventaris: het rijksmonument gelegen aan Agnietenstraat 5 te Utrecht en de daarbij behorende tuin.

De activiteiten van de Fundatie hebben dus een tweeledig doel: het verstrekken van beurzen en de instandhouding en bescherming van het gebouw en zijn inventaris en de bij het gebouw behorende tuin. Voor de komende jaren heeft de Fundatie een aantal concrete speerpunten.

De Fundatie is sinds 1 januari 2008 door de Belastingdienst aangemerkt als een Algemeen nut beogende instelling (ANBI) en sinds 1 januari 2012 als een Culturele ANBI.

Om subsidietechnische reden is in 1988 het bloot eigendom van het gebouw ondergebracht in een aparte stichting. Deze Stichting Maria Duyst van Voorhout, met hetzelfde bestuur als de Fundatie, heeft het gebouw tegen een statutair vastgelegde jaarlijkse canon van € 0,45 in eeuwig durende erfpacht gegeven aan de Fundatie. Deze scheiding heeft geen nut meer en willen we daarom terugdraaien.

Speerpunten 2018-2021

Finalisering statutenwijziging

Overdracht van het gebouw door de Stichting Maria Duyst van Voorhout aan de Fundatie

2 Beurzen

De Fundatie verleent financiële ondersteuning aan jongeren voor wie het om enigerlei reden niet mogelijk is de opleiding of studie zelf geheel of gedeeltelijk te bekostigen.

Er gelden de volgende toekenningscriteria:

1. Het gaat in principe om een eerste studie;
2. Er moet sprake zijn van een band met Utrecht (woonachtig of studierend in de stad of omgeving);
3. Er moet sprake zijn van een Universitaire of HBO-opleiding, of een MBO-opleiding aan een creatieve vakschool;
4. Er moet sprake zijn van financiële nood (en er moet maximaal geleend zijn bij DUO); er kan sprake zijn van zowel een structureel begrotingstekort als van een incidentele kostenpost;
5. Er moet sprake zijn van voldoende studievermogen, een aanbeveling van de studentendecaan of lid van het zorgteam is een voorwaarde;
6. De aanvrager is in principe niet jonger dan 15 jaar.

Binnen onze financiële mogelijkheden willen wij de komende jaren het aantal toekenningen van beurzen voor een MBO-opleiding aan een creatieve vakschool vergroten.

De Fundatie beheert voorts de geldelijke middelen die haar later door andere erfstaten zijn nagelaten of op andere wijze zijn toebedeeld. Hierdoor zijn, binnen het vermogen van de Fundatie, de volgende fondsen op naam ontstaan: Fonds Monument van Woerden (1867), Kasteleyn-Beyerinckfonds (1929), Willem van de Waterfonds (1962), Fonds De Winter (1970) en Wels-Schlesionafonds (2009).

Voorts is de Fundatie sinds 1998 door het bestuur van de van 1931 daterende Bote de Vries en Anna Maria van Maanen Stichting algeheel gevolmachtigd. De Fundatie neemt sindsdien de gehele fondsactiviteit van deze stichting waar.

Bij deze stichting gaat het om financiële ondersteuning aan:

1. Studenten, bij voorkeur aan de Technische Hogeschool te Delft, of eventueel een andere, daarmee gelijk te stellen inrichting van onderwijs, en/of een tegemoetkoming in de kosten voor een proefschrift; een en ander voor zover betreffende de weg- en waterbouwkunde, dan wel de bouwkunde;
2. Vrouwelijke medische studenten, bij voorkeur aan de Rijksuniversiteit Utrecht, of eventueel een andere, daarmee gelijk te stellen inrichting van onderwijs, en/of een tegemoetkoming in de kosten voor een proefschrift.

Voor zover het betreft studenten moeten zij tenminste reeds een jaar hebben gestudeerd in genoemde studierichting. Voorts moeten zij geldelijke steun behoeven en verdienen.

Het ligt in de bedoeling van het bestuur van deze stichting haar vermogen over te dragen aan de Fundatie en de stichting te ontbinden.

Speerpunt 2018-2019

Vergroting van het aantal toekenningen van beurzen voor een MBO-opleiding aan een creatieve vakschool

3 Gebouw

Het gebouw is tot stand gekomen in de periode 1756-1761 naar een ontwerp van Joan Verkerk. In grote lijnen stamt het exterieur van het pand uit de bouwtijd, evenals het interieur.

Het interieur van het gebouw is bijzonder en bestaat o.a. uit (rijkbewerkt) timmerwerk, stucwerk, schilderijen en schouwen. De Regentenzaal heeft een van de best bewaarde Rococo-interieurs van Nederland. De achttiende-eeuwse zaal is het pronkstuk van het gebouw en zeldzaam gaaf behouden zoals blijkt uit het totaal van schouw, betimmerde wanden met bovendeurstukken,

penantspiegels en penanttafels, alsmede het stucplafond met schilderstuk. Het interieur is vooral uitzonderlijk vanwege de combinatie van het vaste interieur met de oorspronkelijke achttiende-eeuwse inventaris, bestaande uit meubilair, porselein, tin en andere voorwerpen. Ook in andere kamers van het gebouw is een bijzondere en grotendeels oorspronkelijke collectie aanwezig die o.a. bestaat uit schilderijen, tekeningen, wetenschappelijke instrumenten, boeken en meubels. Dit ensemble van vaste en losse interieuronderdelen van een dermate hoge kwaliteit maakt de Fundatie uniek in Nederland.

Zowel het interieur als de collectie is uitermate kwetsbaar. Een belangrijk aandachtspunt is ook de relatieve luchtvochtigheid in het gebouw; deze vormt een grote bedreiging voor het houtwerk, in het bijzonder de betimmeringen en balkkoppen.

Onderdeel van het complex zijn ook de binnenplaats en de tuin. De binnenplaats wordt gebruikt als parkeerterrein. Op de binnenplaats staat ook de 'Oude stal' (garage) die een onderdeel is van het rijksmonument. Achter het gebouw ligt een grote tuin, die nog heringericht moet worden.

Speerpunten 2018-2021

Opstellen beheer- en conserveringsplan interieur en collectie

Opstellen en realiseren tuinplan

4 Gebruik van het gebouw

De zalen en de woonruimtes in het gebouw worden verhuurd. Verhuur is geen doel op zich, maar een noodzakelijk middel voor de instandhouding van het gebouw.

Verhuur van de zalen

De Stijlzaalen met historische namen in het gebouw kunnen worden gehuurd voor vergaderingen, conferenties, cursussen, lunches, diners en kleine concerten. Het gaat om de Regentenzaal, de Collegezaal, de Portrettenkamer, de Secretarie, de Keuken en nu nog de Slaapzaal (op de eerste verdieping).

Verhuur van woonruimte

Een kleiner deel van het gebouw wordt gebruikt voor bewoning. Het gaat om een dienstwoning op de bel-etage, twee riante appartementen op de tweede verdieping en nu nog vijf studentenkamers op de eerste verdieping.

5 Beheer van het gebouw

Personeel

De Fundatie heeft één werknemster in dienst voor 20 uur per week: de châtelaine.

Regulier onderhoud

Het regulier onderhoud wordt uitgevoerd op basis van het door het Rijk in het kader van de Subsidieregeling instandhouding monumenten (Sim) voor zes jaar (2018-2023) gesubsidieerde instandhoudingsplan en ook op basis van het periodieke inspectierapport van de Monumentenwacht.

Verbouwing

In 2018 is besloten de vijf studentenkamers en de Slaapzaal te verbouwen tot twee riante appartementen en twee kleinere ruimtes op de bel-etage te herstellen tot de oorspronkelijke Eetzaal, die dan naast de andere stijkamers beschikbaar komt voor verhuur. Met beide verbouwingen wordt beoogd de exploitatie-inkomsten te verhogen, noodzakelijk voor het onderhoud van het gebouw en mogelijk een verhoging van het voor beurzen beschikbare bedrag.

Restauraties

Voor specialistische restauraties van interieur en collectie, maar ook bij specifiek onderhoud worden externe deskundigen ingeschakeld.

Speerpunten 2018-2021

Verbouwing op de eerste verdieping en de bel-etage

Opstellen meerjaren-onderhoudsplan voor het gebouw

6 Exploitatie

Eigen inkomsten van de stichting

Door de inkomsten uit het vermogen (op basis van een vastgesteld beleggingsbeleid) en uit de verhuur van de stijkamers en de appartementen is het verstrekken van beurzen, het onderhoud van de inventaris en deels de instandhouding van het gebouw mogelijk. De inzet is de inkomsten uit de verhuur van de stijkamers, mits niet nadelig voor het interieur en de inventaris, te optimaliseren door zorgvuldige marketing. Daarbij zoeken we ook naar culturele verbindingen in de stad.

Overheidssubsidies, particuliere fondsen

Naast eigen inkomsten zijn overheidssubsidies voor de instandhouding en het onderhoud van het (monumentaal) erfgoed en bijdragen van particuliere instellingen van levensbelang voor de Fundatie, evenals giften en legaten. Grote investeringen kunnen niet volledig uit eigen middelen worden betaald en vergen aanvullende financiering.

Speerpunten 2018-2021

Optimaliseren van de exploitatie, met respect voor interieur en inventaris, door zorgvuldige marketing

Verkrijgen van subsidies van overheden en particuliere fondsen